

31975L0321

L 147/24

ÚŘEDNÍ VĚSTNÍK EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

9.6.1975

SMĚRNICE RADY

ze dne 20. května 1975

o sblížení právních předpisů členských států týkajících se mechanismu řízení kolových zemědělských a lesnických traktorů

(75/321/EHS)

RADA EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského hospodářského společenství, a zejména na článek 100 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise,

s ohledem na stanovisko Evropského parlamentu ⁽¹⁾,s ohledem na stanovisko Hospodářského a sociálního výboru ⁽²⁾,

vzhledem k tomu, že technické požadavky, které musí traktory podle vnitrostátních právních předpisů splňovat, se mimo jiné vztahují na mechanismy řízení;

vzhledem k tomu, že se tyto požadavky v jednotlivých členských státech liší; že je proto nutné, aby všechny členské státy zavedly stejné požadavky vedle nebo namísto svých stávajících právních předpisů, zejména aby bylo možné použít u všech typů traktorů postup EHS schvalování typu, který je předmětem směrnice Rady 74/150/EHS ze dne 4. března 1974 o sblížení právních předpisů členských států týkajících se schvalování typu kolových zemědělských a lesnických traktorů ⁽³⁾,

PŘIJALA TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

1. „Zemědělským nebo lesnickým traktorem“ se rozumí každé motorové vozidlo vybavené koly nebo pásy, které má alespoň dvě nápravy, jehož hlavní funkcí je vyvíjet tažnou sílu a které je zvláště konstruováno k tažení, tlačení, nesení nebo pohonu určitých náradí, strojů nebo přípojných vozidel určených pro užití v zemědělství nebo lesnictví. Může být vybaveno pro přepravu nákladu a osob.

2. Tato směrnice se vztahuje pouze na traktory definované v předchozím odstavci, které jsou vybaveny pneumatikami a které mají dvě nápravy a maximální konstrukční rychlost od 6 km/h do 25 km/h.

Článek 2

Členské státy nesmějí odmítnout udělit EHS schválení typu nebo vnitrostátní schválení typu pro typ traktoru z důvodů týkajících se mechanismu řízení, pokud tento mechanismus splňuje požadavky stanovené v příloze.

Článek 3

Členské státy nesmějí odmítnout registraci nebo zakázat prodej, uvedení do provozu nebo užívání traktorů z důvodů týkajících se mechanismu řízení, pokud tento mechanismus splňuje požadavky stanovené v příloze.

Článek 4

Změny nezbytné pro přizpůsobení požadavků přílohy technickému pokroku se přijímají postupem stanoveným v článku 13 směrnice 74/150/EHS.

Článek 5

1. Členské státy uvedou v účinnost předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do 18 měsíců od jejího oznámení a neprodleně o nich uvědomí Komisi.

2. Členské státy zajistí, aby bylo Komisi sděleno znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

Článek 6

Tato směrnice je určena členským státům.

V Bruselu dne 20. května 1975.

Za Radu
předseda
R. RYAN

⁽¹⁾ Úř. věst. C 160, 18.12.1969, s. 29.

⁽²⁾ Úř. věst. C 48, 16.4.1969, s. 21.

⁽³⁾ Úř. věst. L 84, 28.3.1974, s. 10.

PŘÍLOHA

1. DEFINICE

1.1 „Mechanismus řízení“

„Mechanismem řízení“ se rozumí celek zařízení, jehož účelem je měnit směr pohybu traktoru.

Mechanismus řízení se může skládat z těchto částí:

- ovládací orgán řízení,
- převod řízení,
- řízená kola,
- popřípadě zvláštní zařízení, které je zdrojem posilové nebo nezávislé energie.

1.1.1 „Ovládací orgán řízení“

„Ovládacím orgánem řízení“ se rozumí část mechanismu řízení, kterou řidič přímo ovládá za účelem řízení traktoru.

1.1.2 Převod řízení

„Převodem řízení“ se rozumějí všechny části mezi ovládacím orgánem řízení a řízenými koly, s výjimkou zvláštního zařízení uvedeného v bodě 1.1.4. Převod řízení může být mechanický, hydraulický, pneumatický, elektrický nebo kombinací kterýchkoli z těchto druhů.

1.1.3 Řízená kola

„Řízenými koly“ se rozumějí:

- kola, jejichž polohu vzhledem k traktoru lze měnit přímo nebo nepřímo za účelem změny směru pohybu traktoru,
- všechna kola kloubových traktorů,
- kola na téže nápravě, u nichž lze měnit otáčky za účelem změny směru pohybu traktoru.

Samořízená natáčečí kola nejsou řízenými koly.

1.1.4 „Zvláštní zařízení“

„Zvláštním zařízením“ se rozumí část mechanismu řízení, která je zdrojem posilové nebo nezávislé energie. Zdrojem posilové nebo nezávislé energie může být jakýkoli mechanický, hydraulický, pneumatický nebo elektrický mechanismus nebo jakákoli jejich kombinace (např. olejové čerpadlo, vzduchový kompresor nebo baterie atd.).

1.2 „Druhy mechanismů řízení“

1.2.1 Podle zdroje energie potřebné pro natáčení řízených kol se rozlišují tyto druhy mechanismu řízení:

1.2.1.1 „ruční řízení“, u něhož zdrojem energie pro řízení je pouze svalová síla řidiče;

- 1.2.1.2 „mechanismus řízení s posilovačem“, u něhož zdrojem energie pro řízení je zároveň jak svalová síla řidiče, tak zvláštní zařízení podle bodu 1.1.4;

Mechanismy řízení, v nichž je energie potřebná k řízení normálně dodávána pouze zvláštním zařízením, avšak u nichž v případě poruchy zvláštního zařízení lze použít pro řízení svalovou sílu řidiče, se pokládají za „mechanismy řízení s posilovačem“;

- 1.2.1.3 „mechanismus strojního řízení“, u něhož zdrojem energie pro řízení je výhradně zvláštní zařízení podle bodu 1.1.4.

1.3 Ovládací síla řízení

„Ovládací silou řízení“ se rozumí síla, kterou řidič působí na ovládací orgán řízení za účelem řízení traktoru.

2. POŽADAVKY NA KONSTRUKCI, MONTÁŽ A ZKOUŠENÍ

2.1 Všeobecné požadavky

- 2.1.1 Mechanismus řízení musí zajišťovat snadné a bezpečné ovládní traktoru a musí splňovat podrobné požadavky stanovené v oddílu 2.2.

2.2 Podrobné požadavky

2.2.1 Ovládací orgán řízení

- 2.2.1.1 Ovládací orgán řízení musí být snadno ovladatelný a uchopitelný. Musí být konstruován tak, aby umožňoval plynulou změnu zatáčení. Směr pohybu ovládacího orgánu řízení musí odpovídat požadované změně směru jízdy traktoru.

- 2.2.1.2 Ovládací síla řízení potřebná pro dosažení kruhu zatáčení o poloměru 12 m, počínaje z polohy pro jízdu v přímém směru, nesmí přesáhnout 25 daN. U mechanismu řízení s posilovačem nesmí ovládací síla řízení v případě selhání dodávky posilové energie přesáhnout 60 daN.

- 2.2.1.3 Pro ověření, zda je splněn požadavek stanovený v bodě 2.2.1.2, musí traktor opisovat spirálovou dráhu rychlostí 10 km/h z výchozího přímého směru na suché rovné vozovce s dobrými adhezními vlastnostmi. Síla na ovládacím orgánu řízení se zaznamenává až do okamžiku, kdy se dosáhne polohy odpovídající kruhu zatáčení o poloměru 12 m. Doba trvání tohoto manévru (doba od okamžiku, kdy se ovládací orgán řízení začne natáčet, do okamžiku, kdy dosáhne polohy, při které se měří) nesmí přesáhnout 5 sekund v normálních případech a 8 sekund v případě poruchy zvláštního zařízení. Vykoná se jeden manévr doleva a jeden doprava.

Při zkoušce musí být traktor zatížen na svou maximální technicky přípustnou hmotnost, huštění pneumatik a rozdělení hmotnosti na nápravy musí odpovídat údajům výrobce.

2.2.2 Převod řízení

- 2.2.2.1 Mechanismus řízení nesmí mít elektrický nebo plně pneumatický převod řízení.

- 2.2.2.2 Převod řízení musí být konstruován tak, aby splňoval všechny požadavky provozu. Musí být snadno přístupný pro údržbu a kontrolu.

- 2.2.2.3 Pokud převod řízení není plně hydraulický, musí být možné řídit traktor i v případě poruchy hydraulické nebo pneumatické části převodu řízení.

- 2.2.2.4 Převod řízení, který je plně hydraulický, a dále zvláštní zařízení podle bodu 1.1.4 musí splňovat následující požadavky:
- 2.2.2.4.1 jedno nebo více zařízení pro omezení tlaku musí chránit celek nebo část okruhu proti vzrůstu tlaku nad přípustnou mez;
- 2.2.2.4.2 zařízení pro omezení tlaku musí být nastavena tak, aby nebyl překročen tlak o hodnotě T rovné největšímu provoznímu tlaku podle údaje výrobce;
- 2.2.2.4.3 vlastnosti a dimenzování potrubí musí být takové, aby potrubí odolalo čtyřnásobku tlaku T (tj. čtyřnásobku tlaku, jehož dosažení umožňují zařízení pro omezení tlaku); potrubí musí být v potřebných místech chráněné a uspořádáno tak, aby bylo co nejmenší riziko poškození nárazem nebo stykem s jinými částmi a aby bylo zanedbatelné riziko poškození třením.
- 2.2.3 *Řízená kola*
- 2.2.3.1 Všechna kola mohou být řízenými koly.
- 2.2.4 *Zvláštní zařízení*
- 2.2.4.1 Zvláštní zařízení definované v bodě 1.1.4 a použité v druzích mechanismu řízení definovaných v bodech 1.2.1.2 a 1.2.1.3 bude schváleno za následujících podmínek:
- 2.2.4.1.1 Pokud traktor má mechanismus řízení s posilovačem podle definice v bodě 1.2.1.2 musí být možné jej řídit i v případě poruchy zvláštního zařízení, jak již bylo uvedeno v bodě 2.2.1.2. Pokud mechanismus řízení s posilovačem nemá svůj vlastní zdroj energie, musí mít zásobník energie. Tento zásobník energie může být nahrazen samostatným zařízením, zajišťujícím přednostní dodávku energie do mechanismu řízení před ostatními mechanismy, které jsou napojeny na společný zdroj energie. Mechanismus řízení a brzdový systém nesmějí mít společný zdroj energie. Je-li zdrojem energie tlakový vzduch, musí být vzduchojem chráněn zpětným ventilem.
- Je-li energie pro řízení normálně dodávána pouze zvláštním zařízením podle bodu 1.1.4, musí být mechanismus řízení s posilovačem vybaven zařízením, které musí upozornit na poruchu výstražným optickým nebo akustickým signálem, jestliže při poruše zvláštního zařízení přesáhne ovládací síla řízení 25 daN.
- 2.2.4.1.2 Jestliže má traktor mechanismus strojního řízení podle definice v bodě 1.2.1.3 a má-li tento mechanismus plně hydraulický převod, musí být možné v případě poruchy zvláštního zařízení vykonat dva manévry stanovené v bodě 2.2.1.3 s použitím zvláštního doplňkového zařízení. Zvláštním doplňkovým zařízením může být zásobník s tlakovým vzduchem nebo plynem. Hydraulické čerpadlo nebo kompresor lze použít jako zvláštní doplňkové zařízení, pokud jsou tato zařízení poháněna koly traktoru a nemohou být od nich odpojena. V případě poruchy zvláštního zařízení musí být tato porucha opticky nebo akusticky signalizována.
- 2.2.4.1.2.1 Jestliže je zvláštní zařízení pneumatické, musí obsahovat zásobník tlakového vzduchu chráněný zpětným ventilem. Zásobník musí mít takový objem, aby bylo možné vykonat nejméně sedm plných otočení ovládacího orgánu řízení (z jednoho dorazu do druhého), než tlak v zásobníku poklesne na polovinu svého provozního tlaku. Tato zkouška se musí vykonat s řízenými koly mimo styk s vozovkou.
-